

Originile jocului de golf si felul in care a cucerit lumea

De Patrick Fossett

Credeti ca stiti cum a aparut jocul de golf? Si eu credeam ca stiu, dar acum nu mai sunt asa de sigur. Aveam o idee fixa ca scotienii loveau "mingii" in "gauri" (sau mai bine zis vizuini de iepuri) de-a lungul campiilor nisipoase de pe marginea marii inca de la jumatarea secolului XV. Puneau o pana de pescarus pentru a marca gaura si primele bunkere erau de fapt portiuni de iarba rascolite de turmele de oi care se adaposteau de furtuna, dand astfel la iveala nisipul de dedesupt.

Bineinteles, credeam ce stiu faptul ca olandezii jucau un sport numit "kolf", dupa cum ne atesta documentele vremii. Acesta consta din impingerea unor pietre pe suprafata ghetii cu ajutorul unui bat pana loveau un numar de pari infipti in gheata. Acest joc a aparut in jurul anului 1300 ceea ce il plaseaza probabil inaintea scotienilor. Este foarte posibil ca relatiile comerciale dintre Flandra si Scotia sa fi ajutat la transferul acestui concept (stiti si voi cum se intalnesc oamenii de afaceri la un pahar de whisky, la sfarsitul unei zile incarcate, si se apuca sa vorbeasca despre hobbyurile lor) si scotienii pur si simplu sa-l fi adaptat de la gheata la viroage.

Aceasta viroage reprezinta bineinteles acele terenuri care separa sau mai bine zis fac

legatura intre zonele cultivate din apropierea tarmurilor si plaja sau marea insasi. Inutile ca si teren arabil, ele

reprezentau locul ideal pentru ca iepurii sa se inmulteasca. Acele ierburi rare si firave sunt stramosii tipurilor costisitoare de gazon care se folosesc astazi si care au fost crescute special pentru terenurile moderne de golf.

In 1457 se ajunsese la un asemenea entuziasm in ceea ce priveste golful incat parlamentul scotian a fost nevoit sa dea un decret prin care li se interzicea oamenilor sa joace golf, deoarece nu mai aveau timp sa se antreneze pentru trasul cu arcul. Prima dovada scrisa referitoare la golf, in St. Andrews, se regaseste in carta din 1552 a arhiepiscopului Hamilton. Aceasta garanteaza oamenilor din feuda dreptul de a folosi terenurile de legatura pentru "golf, fotbal, trageri si toate joacele". Se zvoneste ca, in 1567, regina Maria a Scotiei isi exersa loviturile mijlocii si scurte la doar cateva zile dupa asasinarea celui de-al doilea sot al sau, lordul Darnley, pentru a dovedi supusilor sai devotati cat de mult ii pasa de moartea lui. Mai tarziu, "golfoholicul" Iacob Intaiul isi batea joc de parerea bisericii care se opunea ideii de a juca in zilele de duminica. Clubul Antic si Regal de Golf din St. Andrews a fost fondat in 1754 si a fost cel mai inalt for al sportului din acel moment pana in prezent.

Nu-I asa ca pare evident? Olandezii le-au dat scotienilor o idee vaga si scotienii au transformat-o intr-un joc extraordinar care a evoluat in mod continuu si sistematic de-a lungul anilor. Cam acum vine momentul in care ar trebui sa plecam un pic capul si sa abordam o atitudine mai putin eurocentrica. Un profesor chinez, pe nume sau Ling Hongling, a scris o lucrare care explica faptul ca golful era un sport chinezesc cu multa vreme inainte sa apara ceva similar in Olanda sau Scotia. El sustine ca jocul a fost dezvoltat in jurul anului 945 si ca a fost exportat in vest mai tarziu, posibil prin intermediul unui eunuc mongol, amiralului Zheng He, prin secolul XIII.

Chinezii au dat acestui joc numele de "chuiwan". Numele reprezinta imbinarea a doua cuvinte, "chui", care inseamna "a lovi", si "wan", care inseamna "minge". Acest joc consta (dupa cum poate ati ghicit deja) din lovitul unei mingii cu un bat catre niste gauri sapate in pamant. Suna familiar? S-ar parea ca acest joc era practicat atat de nobile cat si de oamenii simpli si ca pe la inceputul secolului XII devenise una dintre distractiile preferate de la curtea imperiala. Aici, dupa cum va puteti imagina, crosele erau facute din metale nobile si incrustate cu pietre pretioase. Daca stam sa ne gandim mai bine, probabil ca acestea erau echivalentul croselor de astazi cu capete de titaniu, insertii de tungsten, surub ajustabil de greutate si tije din carbon si boron!

S-a recunoscut faptul ca exista cateva tablouri, picturi murale si pergamente care au fost create cu mult inaintea oricarei dovezi europene a

existentei golfului si care descriu un joc in esenta similar cu golful. O monografie, intitulata Wan Jing si publicata in 1282, poate fi comparata cu cele mai vechi manuale de golf si nu se poate pune la indoiala faptul ca toate descriu aceeasi activitate.



Acest tablou descrie un grup de doamne care se joaca cu niste crose, care arata in mod suspect ca niste crose de golf, lovind o minge micuta in directia a ceea ce arata ca si o cupa. Aceste desene au fost create de catre Du Jin, pictor din timpul dinastiei Ming.

Cu toate acestea, si acesta este aspectul cu care se pot mandri scotienii, jocul de chiuwan nu a supravietuit mai tarziu de secolul al XIV-lea. Dupa secolul XV nici nu se mai gasesc referiri documentare la acest joc, iar atunci cand el a fost introdus in China in secolul XX a fost privit drept un bun de import deoarece chiuwan-ul disparuse din memoria colectiva. Chinezii si-au continuat evolutia, inventand lucruri mult mai folositoare cum ar fi de exemplu praful de pusca, umbrelele, vopseaua fosforescenta, furculita si probabil pastele (ne cerem scuze cititorilor italieni!) si dezvoltandu-si civilizatia lor atat de deosebita. La o departare de jumătate de mapamond, si cu un ajutor extrem de mic din partea luptatorilor mongoli (?), olandezii si

scotienii au complotat impreuna pentru a da nastere la ceea ce a devenit, probabil, cel mai frumos sport din lume.

Este extrem de clar insa, ca jocul regal si antic de golf a revenit in forta in China. Nu va puteti imagina numarul de terenuri de golf construite annual aici, iar numarul de jucatori de golf chinezi se afla in crestere exponentiala. La fel ca toti oamenii care au reusit sa loveasca corect o minge de golf, macar o data in timpul primei lor lectii, chinezii au devenit dependenti de acest joc. Nu este de mirare ca in anumite cercuri in Chine jocul este supranumit “opiumul verde”.

Astfel, chiar daca putem sa-l consideram pe scotieni drept cei care au rafinat, mai degraba decat inventat, acest joc, intrebarea ramane: cum s-a ajuns la stadiul in care ne aflam astazi si cum a fost exportat jocul in lumea moderna? Raspandirea golfului din Scotia catre restul lumii se datoreaza raspandirii imperialismului britanic. In 1860 lumea golfului se mandrea cu doar 36 de cluburi, dintre care 34 in Scotia, 1 in Anglia, 2 in India si 1 in Franta. Dar, pe masura ce Imperiul Britanic se extindea, jocul de golf crestea odata cu el. Scotienii intreprinzatori, antreprenori, militari si iubitori de sporturi (si cativa englezi din cand in cand) au adus jocul intr-o lume in care au trebuit sa construiasca terenuri folosind cele mai saracacioase resurse si au “predicat” calitatile sale unei populatii in mare masura indiferenta. Atunci cand era anuntat ca este trimis intr-una dintre colonii orice scotian cu o vaga urma de initiativa includea in bagajele sale elementele esentiale pentru a crea un teren rudimentar oriunde ar fi ajuns. Lipsa ierbii nu era un impediment

major, dupa cum pot sa marturiseasca cei care au jucat pe campurile “maro” saturate de petrol din tarile Golfului sau din Nigeria. Alte imbunatatiri au ajutat la transformarea jocului intr-unul mai placut ceea ce nu a facut decat sa-l accelereze raspandirea. Cea mai semnificativa dintre acestea este probabil inventia masinii de tuns iarba, atat de necesara pentru a face suprafata de joc mai usor de abordat.



Masina de tuns iarba a fost inventata in 1830 de catre inginerul englez Edwin Beard Budding. Ideea i-a venit dupa ce a observat intr-o fabrica de tesaturi o masina care folosea un cilindru de taiere montat pe un banc si care ajuta la netezirea suprafetei tesute. Budding s-a gandit ca ar putea taia iarba folosind un concept similar, daca l-ar monta intr-un cadru prevazut cu roti care sa pozitioneze lamele aproape de suprafata gazonului.

Astfel, raspandirea internationala a jocului de golf a urmat in linii mari raspandirea Imperiului Britanic, ceea ce s-a tradus prin aducerea jocului in America de Nord, Africa de Sud, India, Australia si Noua Zeelanda precum si extremul orient. Acolo unde harta era, sau urma sa devina, roz venea si golful sa-si raspandeasca virsul. Primul club de golf de pe continentul

European a fost format în 1856 la poalele Pirineilor în orașul Pau de către ofiteri în rezerva ai ducelui de Wellington. Royal Calcutta este cel mai vechi club din afara Marii Britanii și a fost fondat în 1829. Un alt club indian, Bombay Club, este un pic mai “țanar” fiind fondat în 1842. În apropierea Ceylonului, (asa cum se numea la momentul respectiv) s-a fondat primul club în 1879. Adelaide Golf Club, primul club din Australia, a fost construit în 1870, iar la puțin timp după aceea au început să apară cluburi și în Noua Zeelandă. În 1885 Cape Golf Club a luat ființă în Africa de Sud.

Originile golfului în America de Nord pot fi urmărite până în anul 1786 odată cu fondarea unui club în Charleston și a cartei lui Royal Montreal Golf Club din 1873. Deja în 1876 în Canada existau 5 terenuri: la Montreal, Quebec, Toronto, Brentford și Niagra-on-the Lake. Golful se juca la Oakhurst, în West Virginia în 1884, la clubul Dorset Field din Vermont în 1886 și la Foxburg în Pensilvania în 1887. În 1888 un teren necizelat cu trei cupe a fost construit de scotianul John Reid lângă casa sa din Yonkers în New York. În același an Reid a construit împreună cu câțiva prieteni un teren cu șase cupe și a format o organizație pe care au numit-o St. Andrew’s Golf Club. (Acest fapt a dovedit că gramatica lor lasă un pic de dorit având în vedere faptul că nu există nici un apostrof în numele orașului după care l-au botezat!) Acest club, situat în Hastings-on-the-Hudson din New York, este clubul cu cea mai lungă durată de viață din America de Nord, funcționând continuu de la debutul său din 1888.

Odată ce golf a fost transportat în America răspândirea sa a fost sigură și rapidă. Printre cele mai importante terenuri timpurii erau Shinnecock Hills din Southampton și Chicago Golf Club. Primul dintre acestea, inaugurat în 1893, a fost “inspiratia” lui Charles Blair MacDonal, care învățase jocul în timpul când era student la universitate St. Andrews. Era primul teren cu 18 cupe din SUA. Mai târziu el a proiectat și construit terenul National Links din Long Island incorporând cele mai bune trasături pe care a reușit să le “fure” după ce a jucat pe extraordinarele terenuri scoțiene. Creșterea numărului de terenuri de golf a fost spectaculoasă. Până în 1896 aparuseră peste 80 de terenuri în Statele Unite; în 1900 erau 982, fiecare stat având cel puțin unul. De fapt, la sfârșitul secolului, numărul de terenuri din Statele Unite îl depășea pe cel din Marea Britanie.

In zilele noastre golful este jucat de peste 55 de milioane de oameni pe mai mult de 30.000 de terenuri în toată lumea. Există cel puțin 130 de țări afiliate la organizațiile internaționale de golf. Popularitatea sa crește tot timpul, și deja și-a răspândit tentaculele până în țările din Europa de est care sunt cele mai recente victime. Republica Cehă are deja 60 de terenuri; chiar și Estonia are 6 terenuri și mai construiește încă 8. Va fi fascinant de urmărit momentul când golful va avea o lansare adecvată și în România odată cu lansarea primului teren modern cu 18 cupe care să corespundă standardelor internaționale. Dragă cititorule, nu te teme, deoarece Vertaria face tot ce îi stă în putință pentru a propovădui învățaturile golfului în România, deoarece, fără dubiu, “Golful este religia noastră”.